

Vrtec Pedenjped

EKOAKCIJSKI NAČRT

Za šolsko leto: 2019/2020

Vrtec Pedenjped sodeluje v programu EKOŠOLA-EKOVrTEC z vsemi enotami.

Vodja projekta: Alenka Kamin, Joži Veit, Mojca Laznik, Sonja Vegelj

Člani projektne skupine: Eva Kos Kolar, Maja Kozlovič, Saša Markelj, Anja Mlakar

Poleg sedmih korakov, smo v tem šolskem letu načrtovali sledeče projekte in aktivnosti:

PROJEKTI:

1. MISIJA: ZELENİ KORAKI - TRAJNOSTNA MOBILNOST

Vodja projekta: Joži Veit

Sodelujejo: enote Učenjak, Potepuh, Pedenjškrat, Sladkosned, Pedenjcarstvo, Šlikšlak, Radovednež

Vsebina aktivnosti:

- Orientacijski pohod z nalogami s področja prometa.
- Opazovalni sprehod-štetje prometa, prometne signalizacije.
- Izlet s piknikom v naravi.
- Eksperiment z jajci - pomen uporabe čelade.
- Kolesarčkov dan v vrtcu – poligon s prometnimi znaki.
- Prometna varnost – pravilno prečkane cest, prometni znaki, signalizacija.
- Pogovor o prevoznih sredstvih, ki so prijazna okolju.
- Raziskovanje različnih poti v vrtec.
- Prebiranje literature z vsebino o prometu – knjižni kotiček.
- Dan brez avtomobila.
- Spodbujanje staršev in otrok k spreminjanju potovalnih navad (zgodbica Beli zajček). •Izdelava plakatov o okolju prijaznem prometu.
- Tabelarni prikaz, kdo v prometu onesnažuje okolje in kdo ga ne onesnažuje. •Preko aplikacij in z lutko otrokom predstavimo zgodbico »Beli Zajček«.
- Peš obiski do drugih enot vrtca Pedenjped.
- Skupaj z otroki bomo obiskali avtobusno postajališče Mestnega potniškega prometa in se zapeljali z avtobusom eno postajo ter se peš vrnili v vrtec.
- Otrokom bomo ponudili različne oblike barvnih kartonov, iz katerih bodo otroci sestavili svoj avtobus, vlak, kolo,....
- Izvedli daljše sprehode in se igrali različne športne igre.
- Starejši otroci bodo likovno ustvarjali s tuši na temo prometa.

- V dopoldanskem času se bomo skupaj z babicami in dedki odpravili na peš izlet v Zajčjo Dobravo.

Cilji aktivnosti:

- Spodbujanje in krepitev veščin kulturnega vedenja v prometu.
- Ozaveščanje o skrbi za lastno varnost in varnost drugih.
- Zmanjševanje uporabe vozi ETM (zgodbica Beli zajček.)
- Spoznavanje zdravega načina življenja in odnosa do okolja.
- Prispevati k čistejšemu zraku, povečanju gibanja in skrbi za zdravje.
- Otrokom in staršem razvijati ekološko zavest, kako z lastno aktivnostjo prispevamo k ohranjanju čistega in zdravega okolja

2. SEMENA IN VRTOVI

Šolska vrtilnica, sonaravno vrtnarjenje.

Vodja projekta: Sonja Vegelj

Sodelujejo: enote Učenjak, Potepuh, Pedenjškrat, Sladkosned, Pedenjcarstvo

Vsebina aktivnosti:

- Sejanje zelišč v različne vrste gred in tudi rastline; zalivanje rastlin v vrtičku z deževnico; sušenje pobranih zelišč v igralnicah in v sušilniku; uporaba teh zelišč v centralni kuhinji pri pripravi kosil za otroke in zaposlene;
- z otroki izdelamo načrt za izdelavo macerata - maščobni izvlečki iz zdravilnih rastlin, za izdelavo mila in izdelavo mazila.
- V jesenskem času: z otroki pospravimo pridelke iz visokih gred in vrta; odstranimo zemljo in jo damo počivati čez zimo; lesene visoke grede pospravimo pod streho čez zimo;
- V spomladanskem času: Pognojimo zemljo in jo ponovno napolnimo v visoke grede. Dodamo manjkajočo zemljo. Otroci pomagajo pri prekopavanju, pletju in odnašanju plevela v BIO zabojnik.
- Pomagajo pri pripravi gredice z orodjem za otroke, rahljanje zemlje, grabljenje. Otroci pomagajo pri sajenju sadik zgodnjega krompirja., ki ga prispeva bližnja kmetija.
- Pri vrtnih opravilih nam pomagajo tudi babice in dedki, ki so bolj izkušeni pri vrtnarjenju,
- Na bližnji kmetijo se dogovorimo za sadike različne zelenjave, katere posadimo v pripravljeno zemljo.
- Otroci aktivno skrbijo za posajene sadike in posejane rastline, jih zalivajo.
- Opazovanje rastli posejanih in posajenih rastlin.
- Uživanje pridelkov iz našega vrtička pri kosilu ali kot dopoldanska malica – zelenjavni krožnik.
- Otroci poberejo pridelek in pomagajo pri pripravi EKO krompirjevega čipsa (čiščenje krompirja, rezanje, itd).

Cilji aktivnosti:

- Otroci so spoznali različna zelišča, njihovo uporabo in vpliv na zdravje.
- Opazovali so rastline- zelišča med seboj, njihovo obliko, vonj, barvo.
- Otroci bodo delali sodelovalno, skrbeli za rast rastlin.
- Delili svoje znanje pri delu v zeliščnem vrtičku in pridobili nove izkušnje.
- Otroci pokažejo pozitiven odnos do vrta in pridobivajo veščine vrtnarjenja.
- Spoznavanje in izvajanje postopkov sejanja in sajenja.

- Med otroki se bo razvilo sodelovalno delo in tudi učenje o rastlinah.
- Otroci bodo uživali, ker bodo delali z zemljo, semeni, sadikami in vrtnim orodjem.
- Vrt v vrtcu bo postal naša druga igralnica v kateri bodo otroci potešili svojo radovednost in pridobili nova znanja, nove izkušnje ki so temelj za učinkovit trajnostni razvoj.
- Vrt nam bo v ponos in ga bomo z veseljem pokazali drugim prijateljem in staršem.

3. ZNANJE O GOZDOVIH

Vodja projekta: Maja Kozlovič

Sodelujejo: enote Potepuh, Učenjak in Pedenjškrat

Vsebina aktivnosti:

- Obisk gozdarja in lovca. V gozdu nam predstavita svoj poklic in njihov pogled na gozd.
- Pogovor z otroki: kako dobro poznamo gozd, spoznavanje in upoštevanje gozdnega bontona. - Spoznavamo gozd v okolici in različna drevesa v njem.
- V gozdu si izberemo štiri različna drevesa, ki jih opazujemo skozi vse letne čase. Ugotavljamo ali se drevo skozi letne čase spreminja.
- Izdelamo plakat za vsako drevo: kostanj, bukev, hrast in smreka. Plakat skozi leto dopolnjujemo glede na spremembe in nove ugotovitve.
- Raziščemo ali je drevo listavec ali iglavec.
- Spoznavamo kakšne oblike listov ima določena vrsta drevesa ter kateri plod mu pripada.
- Uporabljamo matematične izraze in za spoznavanje dreves uporabljamo didaktične pripomočke gozdne pedagogike.
- Izdelamo razne izdelke iz naravnega materiala: otroci narišejo svoje drevo, odtis listov, kolaž, gozdne mandale, mobile, gozdončke, igro gozdni spomin, sestavljanke, stavnic in druge didaktične pripomočke na temo gozda.
- Socialne, gibalne, glasbene didaktične igre v gozdu.

Cilji aktivnosti:

- Otrok spoznava poklic gozdarja in lovca.
- Razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do žive in nežive narave.
- Otrok spoznava značilnosti okolja, ki so pomembne za lokalno skupnost (gozd).
- Otrok pridobiva izkušnje, kako sam in drugi ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejavno prispeva k varovanju in ohranjanju naravnega okolja.
- Otrok preko matematičnih in jezikovnih didaktičnih nalog dojema simetrijo, barve, vzorce, črte, povezave in nadpomenke.
- Otrok spoznava vrste dreves, kakšne plodove in liste imajo določene vrste.
- Otrok dojema gozd kot prostor, ki nas bogati in umirja.

AKTIVNOSTI:

1. RAVNANJE Z ODPADKI / NAČRT

a. Priprava programa in navodil za ravnanje z odpadki

Vodja aktivnosti: Alenka Kamin

Vsebina aktivnosti:

V vrtcu Pedenjped že dalj časa dajemo velik poudarek skrbi za okolje in že vrsto let dosledno ločujemo odpadke. Tudi okolica v kateri živimo je urejena z ekološkimi otoki, kjer krajan ločujemo odpadke. Z otroki bomo skupaj ugotavljali, na kakšne načine bi količino odpadkov lahko tudi zmanjšali. V EKO kotičkih bomo starše preko celega leta obveščali kako zmanjšati porabo embalaže, kaj in kako ponovno uporabi porabljeno embalažo. Skupaj s starši in otroki bomo izvedli razne ustvarjalne delavnice s katerim bomo ustvarjali z odpadno embalažo bodisi dekoracijo, didaktične igre, instrumente... Ozaveščali bomo vse zaposlene, na kakšen način lahko tudi sami pripomorejo k bolj čisti in urejani okolici s svojim pravilnim načinom ločevanja odpadkov ter ponovno uporabo embalaža v svojem učnem načrtu.

Cilji aktivnosti:

- Razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do žive in nežive narave.
- Otrok pridobiva izkušnje, kako sam in drugi ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejansko prispevajo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja.
- Spoznavanje vloge narave in čistega okolja.
- Otrok spozna, da vsi odrasli in otroci pripadajo družbi in prispevajo k čistemu okolju.

b. Priprava načrta za zmanjševanje ostankov hrane

Vodja aktivnosti: Mojca Laznik

Vsebina aktivnosti:

- spremljanje količine ostankov hrane (merske enote, tabele, grafi, slikovni prikazi),
- spremljanje, katera hrana najpogosteje ostaja,
- ostanke hrane, ki je za to primerna, ponovno uporabiti; na primer: ostanek sadja, kompot za napitek, pečena jabolka in podobno; ostanek kruha: posušene kruhove kocke za v juhe ali kruhovo pecivo s sadjem.

Cilji aktivnosti:

- ugotoviti, koliko hrane ostane pri posameznem obroku,
- zmanjšati količino odpadkov pri obrokih,
- smotrno ponovno uporabiti ostanke hrane,
- v dejavnosti vključiti strokovne delavce, otroke, kuhinjske delavce in vodjo prehrane.

2. RAVNANJE Z ODPADKI / LOČENO ZBIRANJE ODPADNIH MATERIALOV

a. Zbiranje odpadnih oblačil

Vodja aktivnosti: Mojca Laznik

Vsebina aktivnosti:

- Obeležitev evropskega tedna zmanjševanja odpadkov z zbiranjem starih odejic in brisač za zavetišče za živali,
- obveščanje staršev in delavcev vrtca, kam lahko oddajo stara oz. rabljena oblačila,
- šivanje vrečk iz odpadnih oblačil (vrečke za slikanice, ki si jih otroci ali skupine v vrtcu sposodijo iz knjižnice).

Cilji aktivnosti:

- Spodbuditi vse zaposlene, starše in otroke k razmišljanju o ponovni uporabi oblačil,
- z zbiranjem oblačil in predelavo, prispevati k zmanjševanju odpadkov,
- spodbuditi vse deležnike k humanitarnosti in k skrbi za sočloveka in živali.

b. Zbiranje odpadnega papirja in kartona

Vodja aktivnosti: Saša Markelj

Vsebina aktivnosti:

- V vrtcu bomo vsaj 2x letno organizirali zbiranje odpadnega papirja in kartona.
- Odpaden papir A4 formata, ki je na eni strani potiskan, na drugi strani pa bel, bomo zbirali in ponovno uporabili za tiskanje pobarvank in obvestil za zaposlene, ipd.
- Spodbujali bomo zaposlene, tiskajo obojestransko če dokument to dopušča.
- Zbirali bomo karton, ali drugo papirno embalažo za izdelovanje likovnih izdelkov.

Cilji aktivnosti:

- Navajanje otrok in odraslih na zmanjševanje porabe papirja in kartona.
- Ozaveščanje otrok in odraslih da sta papir in karton surovini, ki se jih lahko reciklira in ponovno uporabi.
- Sredstva zbrana z zbiranjem odpadnega papirja in kartona gredo v sklad vrtca Pedenjped.

3. RAVNANJE Z ODPADKI / OZAVEŠČANJE

a. Ozaveščanje - ETZO

Vodja aktivnosti: Joži Veit

Vsebina aktivnosti:

- Izdelava barvnih košev in ločevanje odpadkov;
- didaktična igra o pravilnem ločevanju odpadkov;
- sprehodi po okolici vrtca ter iskanje ekoloških otokov;
- pogovor o zmanjšanju odpadkov ter ponovni uporabi zavrženih stvari;
- zavrženim predmetom vdihnemo novo življenje (izdelava dekoracije, nakita, didaktičnih iger,...)

Cilji aktivnosti:

- Razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do žive in nežive narave.
- Otrok pridobiva izkušnje, kako sam in drugi ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejansko prispevajo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja.
- Spoznavanje vloge narave in čistega okolja v povezavi z gibanjem v naravi.
- Otrok spozna, da vsi odrasli in otroci pripadajo družbi in prispevajo k čistemu okolju.

4. ENERGIJA / DETEKTIVI ZA ENERGIJO

a. Ugašanje in izklapljanje električne opreme, ko se je ne uporablja

Vodja aktivnosti: Eva Kos Kolar

Vsebina aktivnosti:

- Pogovor z otroki zakaj je potrebno ugašati in izklapljati električno opremo, ko se je ne uporablja (ekološki vidik; nevarnosti, ki se lahko zgodijo, če opreme ne ugašamo/ izklapljamo).
- Vzpostavitev plakata za dežurnega otroka, ki bo skozi dan po celotnem vrtcu opozarjal na ugašanje in izklapljanje električne opreme, ko se je ne uporablja.
- Izdelava opozorilnega znaka, ki ga bo uporabljal dežurni otrok. • Izdelava opozorilnega plakata k ugašanju in izklapljanju električne opreme, ko se je ne uporablja.
- Spodbujanje otrok, da tudi doma opozarjajo k ugašanju in izklapljanju električne opreme, ko se je ne uporablja.

Cilji aktivnosti:

- Otroke poučiti o ekološki in varni rabi električne opreme.
- Opozoriti na nevarnosti, ki se lahko pripetijo, če se električne opreme ne ugaša in izklaplja.
- Spodbuditi k ekološki in varni rabi električne opreme odrasle osebe.

b. Izdelava in namestitvev opozorilnih nalepk za stikala in elektronske naprave

Vodja aktivnosti: Anja Mlakar

Vsebina aktivnosti:

- Izdelava in namestitvev opozorilnih nalepk za stikala in elektronske naprave;
- pogovor z otroki, zakaj je potrebno ugašati in izklapljati električno opremo, ko se je ne uporablja (ekološki vidik; nevarnosti, ki se lahko zgodijo, če opreme ne ugašamo/ izklapljamo);
- vzpostavitev plakata za dežurnega otroka, ki bo skozi dan po celotnem vrtcu opozarjal na ugašanje in izklapljanje električne opreme, ko se je ne uporablja;
- izdelava opozorilnega znaka, ki ga bo uporabljal dežurni otrok;
- izdelava opozorilnega plakata k ugašanju in izklapljanju električne opreme, ko se je ne uporablja;
- spodbujanje otrok, da tudi doma opozarjajo k ugašanju in izklapljanju električne opreme, ko se je ne uporablja.

Cilji aktivnosti:

- Otroke in odrasle seznaniti in ozavestiti o varčevanju z električno energijo;
- otroci sami izdelajo opozorilne nalepke, da točno vedo, kaj pomenijo;
- otroke in odrasle spodbuditi, da bodo skrbeli za ugašanje luči, ko jih ne potrebujejo.

c. Vzpostavitev skupine ekodetektivov (za energetska učinkovitost)

Vodja aktivnosti: Mojca Laznik

Vsebina aktivnosti:

- Predstavitve dejavnosti za vse zaposlene,
- zaposleni naredijo pregled, kje »uhaja« energija in načrt, kako bodo poskrbeli za manjšo porabo energije,
- izvedba dejavnosti v skupinah otrok 5-6 let, kako pomembni so viri energije za življenje in kako varčevati z energijo,
- izdelava načrta z otroki, kako bodo skrbeli za varčevanje: vzpostavitev elektro detektivov (označba, njihova vloga in naloge).

Cilji aktivnosti:

- V vseh enotah vzpostaviti skupine otrok in odraslih, ki bodo skrbeli za varčno uporabo energije.

5. ENERGIJA / OZAVEŠČANJE

a. Izdelovanje opozorilnih in ozaveščevalnih nalepk za stikala in elektronske naprave

Vodja aktivnosti: Anja Mlakar

Vsebina aktivnosti:

- Izdelava in namestitvev opozorilnih nalepk za stikala in elektronske naprave;
- pogovor z otroki, zakaj je potrebno ugašati in izklapljeti električno opremo, ko se je ne uporablja (ekološki vidik; nevarnosti, ki se lahko zgodijo, če opreme ne ugašamo/ izklapljammo);
- vzpostavitev plakata za dežurnega otroka, ki bo skozi dan po celotnem vrtcu opozarjal na ugašanje in izklapljanje električne opreme, ko se je ne uporablja;
- izdelava opozorilnega znaka, ki ga bo uporabljal dežurni otrok;
- izdelava opozorilnega plakata k ugašanju in izklapljanju električne opreme, ko se je ne uporablja;
- spodbujanje otrok, da tudi doma opozarjajo k ugašanju in izklapljanju električne opreme, ko se je ne uporablja.

Cilji aktivnosti:

- Otroke seznaniti in ozavestiti o varčevanju z električno energijo;
- Otroke spodbuditi, da bodo sami skrbeli za ugašanje luči, ko jih ne potrebujejo.

6. ENERGIJA / ENERGETSKA SANACIJA VRTCA

a. Izboljšana toplotna izolacija

Vodja aktivnosti: Joži Veit

Vsebina aktivnosti:

Energetsko učinkovitejša razsvetljava; toplotna izolacija fasade; menjava oken; postavitev senčnih pergol na terase; nova toplotna črpalka.

Cilji aktivnosti:

Obnova sodi v sklop pametnih rešitev, s katerimi višamo kakovost življenja in skrbimo za naše okolje; energetska prenova enote Sladkosned.

7. VODA / DETEKTIVI ZA VODO

a. Analiziranje in spremljanje kakovosti pitne vode v ustanovi

Vodja aktivnosti: Eva Kos Kolar

Vsebina aktivnosti:

Nacionalni inštitut za javno zdravje analizira in preveri kakovost pitne vode v naši enoti. Podatke o kakovosti vode posredujem vsem zaposlenim v naši enoti. O kakovosti vode v vrtcu se pogovorim tudi z otroki.

Cilji aktivnosti:

Obveščati odrasle in otroke o kakovosti pitne vode v naši enoti.

b. Vzpostavitev skupine ekodetektivov (za ravnanje z vodo)

Vodja aktivnosti: Eva Kos Kolar

Vsebina aktivnosti:

- Pogovor z otroki o ekološki rabi vode. Izdelava rekvizitov za elektro detektive za vodo (kapa, značke, itd).
- Tedenski žreb otrok, ki bodo sestavljali elektro detektive za vodo in ki bodo skozi dan po celotnem vrtcu opozarjali na ekološko rabo vode.
- Izdelava opozorilnega plakata za ekološko rabo vode, ki bo na vidnem mestu v vrtcu. Spodbujanje otrok, da k ekološki rabi vode opozarjajo tudi doma.

Cilji aktivnosti:

- Otroke poučiti o ekološki rabi vode. Spodbuditi k ekološki rabi vode odrasle osebe.

8. VODA / OZAVEŠČANJE

a. Spodbujanje pitja vode iz pitnikov

Vodja aktivnosti: Alenka Kamin

Vsebina aktivnosti:

Na ravni vrtca imamo na igrišču postavljene pitnike za vodo. Tekom dejavnosti in igre na prostem, jih spodbujamo in opominjamo, kako pomembno je hidriranje telesa. Otroci se sami po potrebi ali naši spodbudi hidrirajo.

Cilji aktivnosti:

- Seznanjanje z zdravim načinom življenja.
- Spoznavanje svojega telesa, zdravega in varnega načina življenja.

b. Ozaveščanje o varčni rabi vode z opozorili nad umivalniki

Vodja aktivnosti: Alenka Kamin

Vsebina aktivnosti:

Pogovor ter raziskovanje KAKO VARČEVATI Z VODO (obisk knjižnice, e-gradivo, povprašamo starše,...), izdelava plakata varčevanje z vodo, izdelava opozoril v umivalnici za samo varčevanje z vodo. Seznanitev ter ozaveščanje še ostalih otrok v enoti. Zalivanje rastlin, vrta, notranjih rož z deževnico. Otroci preko lastnih izkušenj to prenesejo tudi domov.

Cilji aktivnosti:

- Otrok ozavesti o pomenu varčevanja z vodo,
- Otrok spozna s katerimi dejanji varčuje z vodo
- Otroci si preko lastne aktivnosti pridobivajo različne spretnosti, nova znanja in izkušnje.
- Prevzgojanje vrednot in znanj za varovanje okolja skozi načrtovane aktivnosti.
- Razvijanje ekološke zavesti preko literarnih vsebin.

9. VODA / SAMOOSKRBA

a. Zbiranje deževnice s strehe ustanove za - zalivanje rož in rastlin v ustanovi

Vodja aktivnosti: Saša Markelj

Vsebina aktivnosti:

V vrtcu Pedenjped v nekaterih enotah, zbiramo deževnico v poseben zgrajen rezervoar pod vrtcem ali v posode. Deževnico bomo uporabljali za zalivanje rastlin v ustanovi. Občasno bomo izvedli zalivanje z otroki. Pripravili bomo posodo za zalivanje za našo snažilko, ki običajno zaliva rastline v ustanovi.

Cilji aktivnosti:

Otroke in odrasle ozaveščamo o uporabi deževnice namesto pitne vode za zalivanje rastlin v vrtcu. Zmanjševanje porabe pitne vode. Nadomeščanje pitne vode z deževnico za zalivanje rastlin.

b. Zbiranje deževnice s strehe ustanove za - zalivanje vrta

Vodja aktivnosti: Saša Markelj

Vsebina aktivnosti:

V vrtcu Pedenjped v enoti Pedenjcarstvo, zbiramo deževnico v posebnem rezervoarju, ki je pod vrtcem. Za uporabljanje deževnice uporabimo drug priključek. Deževnico uporabljamo za zalivanje vrta in za zalivanje rastlin (trave, dreves, grmovja) v času poletne suše. Da bi si otroci lažje predstavljali bomo izvedli lovljenje deževnice v atriju enote (okrasni »fontana«-žlebovi) in zalivanje rastline z njo, ter opazovanje rastline, če opazijo kakšne spremembe.

Cilji aktivnosti:

Otroke in odrasle ozaveščamo o uporabi deževnice namesto pitne vode za zalivanje rastlin v vrtcu. Zmanjševanje porabe pitne vode za druge namene. Nadomeščanje pitne vode z deževnico za zalivanje rastlin.

10. TRAJNOSTNA MOBILNOST / OZAVEŠČANJE

a. Spodbujanje prihodov v vrtec peš, s kolesom, z javnim ali šolskim prevozom med zaposlenimi

Vodja aktivnosti: Saša Markelj

Vsebina aktivnosti:

V tednu mobilnosti in v okviru trajnostne mobilnosti bodo zaposleni prihajali v službo s kolesi, peš ali avtobusom. Spodbujanje deljenja avtomobila: na sestanke, popoldanske dejavnosti in izobraževanja prihaja več zaposlenih z enim avtom. Zaposlene spodbujamo besedno in z opomniki na oglasnih deskah, da v poletnih mesecih ne uporabljajo avtomobilov. Organizacija izleta, pohoda v hribe z namenom spodbude k hoji. Prosili bomo sindikalne zaupnike, da tudi oni načrtujejo izlet s pohodom ipd.

Cilji aktivnosti:

Zmanjšanje števila avtomobilov v prometu. Povečanje števila vozil z dvema ali več potnikov. Povečanje števila kolesarjev v prometu. Povečanje uporabe javnega prometa.

b. Spodbujanje in ozaveščanje otrok na področju trajnostne mobilnosti - dan brez avtomobila

Vodja aktivnosti: Sonja Vegelj

Vsebina aktivnosti:

V vrtcu Pedenjped vsako leto v tednu mobilnosti izvedemo tudi Dan brez avtomobila. Ta dan bomo starše in otroke povabili, z obvestilom, da pridejo v vrtec ali iz vrtca peš. Nekatere družine imajo svoje domove oddaljene od vrtca tudi do 4 kilometre, zato smo se dogovorili, da otroci in starši, ki bodo parkirali svoja vozila vsaj 200 m stran od vrtca in prišli peš do vrtca ali iz vrtca, so dobili medaljo zahvale, saj so prispevali k zdravju in ohranjanju čistejšega okolja.

Cilji aktivnosti:

V vrtcih spodbujamo otroke in starše k spreminjanju potovalnih navad in posledično k zmanjševanju motoriziranega prometa v okolici vrtca ter k vsakodnevni gibanju otrok.

c. Spodbujanje in ozaveščanje otrok na področju transporta - teden mobilnosti

Vodja aktivnosti: Sonja Vegelj

Vsebina aktivnosti:

Na oglasne deske za starše in na spletne strani bomo objavili plakate s sporočili EVROPSKEGA TEDNA MOBILNOSTI ter poziv, naj tudi starši uporabijo alternativne oblike prevoza namesto avtomobile. V vrtcu bomo spodbudili, da otroci in starši v vrtec ali iz vrtca pridejo peš ali s kolesom - velja tudi za zaposlene, s sloganom GREMO PEŠ. KOLESARČKOV DAN v vrtcu - otroci bodo pripeljali v vrtec svoje kolo, poganjalec ali skiro, kjer bodo v skupinicah kolesarili ali pa se učili te spretnosti. POT POD NOGE : v vsaki enoti se bodo otroci podali peš na izlet do druge enote vrtca Pedenjped ali v naravo. Z AVTOBUSOM V MESTO: glede na program posamezne enote, se bomo z mestnim avtobusom odpeljali »na izlet« v center Ljubljane ali samo

nekaj postaj in se vrnili peš v vrtec. Likovne ustvarjalnice na temo prometa, Gibalne igre na temo promet.

Cilji aktivnosti:

- Ozaveščanje in pogovor o varovanju okolja in pomenu trajnostne mobilnosti.
- Otroke ter njihove starše bomo vzbujali, da za pot v vrtec izberejo trajnostni način.
- Prispevati k čistejšemu zraku, povečanju gibanja in skrbi za zdravje.

11. HRANA IN ZDRAVJE / NAČRT

a. Zagotavljanje svežega sadja in zelenjave za malico

Vodja aktivnosti: Anja Mlakar

Vsebina aktivnosti:

- Zagotavljanje svežega sadja in zelenjave za malico;
- spoznavanje pomena svežega sadja in zelenjave za naše zdravje;
- okušanje in spoznavanje okusov različnega sadja in zelenjave;
- priprava različne hrane: praznovanje rojstnih dni s pripravo zdrave hrane;
- oblikovanje prehranske piramide.

Cilji aktivnosti:

- Otroke seznaniti o pomembnosti uživanja zdrave hrane;
- otroci spoznajo, zakaj sta sadje in zelenjave pomembna za naše zdravje;
- otrokom približati sadje in zelenjavo;
- otroke spodbuditi k uživanju sadja in zelenjave.

b. Vsakodnevno zagotavljanje raznovrstne prehrane

Vodja aktivnosti: Alenka Kamin

Vsebina aktivnosti:

Vodja prehrane in vodje kuhinj skrbijo za mešano, uravnoteženo prehrano v skladu s standardi in normativi za prehrano predšolskih otrok ter smernicami zdravega prehranjevanja. V jedilnike vključujemo različna živila iz vseh skupin živil. V vrtcu se pripravlja dnevno sveže jedi. Pri pripravi uporabljajo predvsem osnovne surovine in ne industrijsko pripravljenih polizdelkov. Uporabljamo naravne začimbe brez umetnih dodatkov, sami pečemo sladice, pogosto pripravljamo domače sadne in zelenjavne namaze. Večkrat tedensko ponudimo kruh brez aditivov. Prizadevamo si, da bi bila eko živila in živila iz našega okolja s kratko verigo dostave, čim pogosteje zastopana na jedilniku.

Cilji aktivnosti:

- Osmisliti pomen zdravega načina življenja
- Vplivati na optimalni razvoj otrok z zagotavljanjem kakovostnih obrokov v vrtcu
- Vzgajati in izobraževati otroke o zdravi, varni in varovalni prehrani.

- Vzgajati in izobraževati otroke za odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja in okolja.

c. Hrana in zdravje - Tradicionalni slovenski zajtrk

Vodja aktivnosti: Joži Veit

Vsebina aktivnosti:

- Nabava živil za zajtrk od lokalnih pridelovalcev;
- Ozaveščanje o pomenu zajtrka preko plakatov in zgibank
- pogovor o čebeli in tradicionalni slovenski hrani;
- okušamo različne vrste medu; - spoznamo čebelje pridelke;
- izdelava pogrinjkov za tradicionalni slovenski zajtrk;
- ustvarjanje iz odpadne embalaže na temo čebel, panj, ...
- izdelava medenjakov;
- spoznamo delo čebelarja in pomen čebel za življenje, obisk čebelarja;
- obeležimo tradicionalni Slovenski zajtrk s slovesnim pogrinjkom, pesmijo in obvestilnimi plakati;
- sodelovanje pri najštevilčnejšem pevskem zboru - naučimo se pesem Lojzeta Slaka: Čebelar.

Cilji aktivnosti:

- Razvijanje odgovornega odnosa do narave in okolja v katerem živimo.
- različnih izkušenj kako lahko naša ravnanja vplivajo na naravo.
- Kako lahko aktivno prispevamo k varovanju in ohranjanju narave.
- Ločujemo odpadke v vrtcu in doma, skrbimo za čistočo in urejenost okolja v katerem živimo.

d. Obisk otrok na eko kmetiji

Vodja aktivnosti: Joži Veit

Vsebina aktivnosti:

Otroci spoznajo življenje na kmetiji, kjer molzejo krave, hranijo kokoši in koze. Jahajo konje, se vozijo s traktorjem. Spoznajo košnjo trave s koso in s pomočjo gospodarja preizkusijo svoje spretnosti ter travo pograbiijo. Odpravijo se na daljši sprehod na Stari vrh, zvečer sledi druženje ob kresu. Spoznajo, kako se s pomočjo preše stisne jabolčni sok. Obišče jih lovec, ki jim predstavi gozdne živali in čebelar, ki predstavi svoje delo. Skupaj z gospodarico spečejo čisto pravi domači kruh.

Cilji aktivnosti:

- Otrok spozna življenje in delo na kmetiji;
- spozna domače živali in njihova bivališča;
- spozna domača opravila na kmetiji;
- postopek izdelave jabolčnega soka;
- izdelava in peka kruha.

12. HRANA IN ZDRAVJE / ZDRAV ŽIVLJENSKI SLOG

a. Zagotavljanje športnih dejavnosti za otroke

Vodja aktivnosti: Alenka Kamin

Vsebina aktivnosti:

V vrtcu se zavedamo, da je predšolsko obdobje, obdobje temeljnega gibalnega razvoja. Vse skupine bodo zato v svojem načrtovanju prav gibanju dale še posebno pozornost. Razne gibalne dejavnosti bodo potekale skozi igro, saj želimo ustvariti pozitiven odnos do gibalnih dejavnosti. Dan bom začeli z gibalnimi minutkami, jogo, tibetanskimi vajami ali le s krajšo telovadbo, bodisi z razteznimi vajami ali tekom. Tudi slabo vreme nas ne bo ustavilo, gibanje bomo le prilagodili prostoru. Gibanje na prostem bo potekalo v vseh letnih časih. V zimskem času se bomo sankali, smučali se igrali na snegu, izdelovali snežne skulpture, mlajši pa bodo sneg premagovali kot oviro. V toplejših mesecih se bo gibanje na prostem popestrilo z vožnjo s kolesi, skiroji, katero vožnjo bomo otežili tudi s postavljenimi ovirami in poligoni. S pridom bomo uporabljali telovadnico. Tako na prostem, kot tudi v telovadnici se bomo pogosto igrali rajalne igrice, ter si s tem popestrili dopoldneve. V nekaterih skupinah bodo tudi praznovanje rojstnega dne povezali z gibanjem. Obeleži bomo evropski teden mobilnosti (akcija peš v vrtec ali domov, kolesarčkov dan). Obeležili pohod vseh generacij, evropski teden športa, Udeležili se bomo jesenskega ter spomladanskega krosa, prehodili Pot spomina in tovarštva. Vključeni se bomo tudi v projekt MALI SONČEK. V sklopu projekta bodo organizirani razni pohodi v bližnji in daljni okolici vrtca. Organizirali bomo letovanje, zimovanje s smučarskim tečajem ter vrtce v naravi.

Cilji aktivnosti:

- Omogočanje in spodbujanje gibalne dejavnosti otrok,
- Zavedanje lastnega telesa in doživljanje ugodja v gibanju,
- Omogočanje otrokom, da spozna svoje gibalne sposobnosti,
- Osvajanje osnovnih gibalnih konceptov.

13. OKOLICA VRTCA / VRTČEVSKI VRT

a. Sajenje začimb in dišavnic

Vodja aktivnosti: Joži Veit

Vsebina aktivnosti:

Ureditev zeliščnega kotička ; otrok raziskuje, opazuje, odkriva in spoznava; opazuje rast začimb in dišavnic; spozna različna zelišča in dišavnice; pridelke uporabi pri izdelavi namazov; tipa, vonja in okuša zelišča in dišavnice.

Cilji aktivnosti:

- Otrok aktivno sodeluje pri pripravi zeliščnega kotička;
- otrok se seznani z pogoji za rast in razvoj rastlin;

- otrok se seznani z postopkom sajenja in sejanja ter aktivno sodeluje;
- sobiva z naravo in spremljanje rasti in razvoja rastli.

b. Sajenje dreves

Vodja aktivnosti: Joži Veit

Vsebina aktivnosti:

V petek, 20.9., smo se Pedenjpedi pridružili dogodku Eno tree playing day in posadili drevesa prijateljstva. Tako smo sklenili zeleni obroč okrog Zemlje. Drevesa simbolizirajo upanje in nadaljnje življenje. V enoti Sladkosned smo se zbrali na igrišču in uspešno posadili novo jablano, ki jo bomo z veseljem in radovednostjo spremljali pri njeni rasti. Drevo, ki smo ga posadili nam predstavlja pomemben simbol. Opominja nas na pomen narave in okoljevarstvene zaščite ter simbolizira sodelovanje vrtcev in šol vsega sveta. Živimo v povsem različnih kulturah, vendar globoko cenimo bogastvo naše različnosti. Spoštujemo pravice vsakogar, tudi pravice narave in živali. Želimo si, da bi rasli z našimi drevesi v boljšo bodočnost.

Cilji aktivnosti:

Otrokom zbuditi zanimanje za naravo in občutek, da smo za naravo s svojim vedenjem in dejanji tudi odgovorni.

14. BIOTSKA RAZNOVRSTNOST / NAČRT

a. Priprava programa nadzorovanja življenjskih prostorov in/ali prostoživečih živali

Vodja aktivnosti: Maja Kozlovič

Vsebina aktivnosti:

Postavimo žuželčnik. Za lepši izgled v zgornje korito žuželčnika posadimo semena rožic. Opazujemo ali se v žuželčniku kaj spreminja, ali so v njem dom našle kakšne živali. Če je potrebno, žuželčnik med letom uredimo in popravimo, če se je kaj poškodovalo. Poskusimo ugotoviti katere živali so v žuželčniku našle dom in koliko živali vsake vrste domuje v njem. Živali si ogledujemo s pomočjo povečevalnega stekla. Otroci narišejo žuželčnik in živali v njem. Postavimo ptičje hišice, ki so namenjene za zimsko pribežališče.

Cilji aktivnosti:

- Otroci pomagajo in aktivno sodelujejo pri postavitvi žuželčnika.
- Razvijanje spoštljivega odnosa do prostoživečih živali.
- Otroci opazujejo, raziskujejo, se pogovarjajo in sodelujejo med seboj.
- Spoznavanje različnih malih živali v žuželčniku.
- Otroci sodelujejo pri okrasitvi in postavitvi ptičje hišice.

15.SPLOŠNO / RAZNO

Okrasitev in oprema prostorov ustanove z ekoizdelki, ki so jih izdelali otroci

Vodja aktivnosti: Joži Veit

Vsebina aktivnosti:

Iz različnih odpadnih in naravnih materialov otroci ustvarjajo izdelke, s katerimi v različnih letnih časih in priložnostih, temah, okrasimo prostore vrtca. Razstava eko izdelkov je namenjen ogledu širšega občinstva, ki s tem dobi vpogled v življenje in delo vrtca.

Cilji aktivnosti:

- Razvijanje izražanja in komuniciranja z umetnostjo.
- razvijanje spretnosti, spoznavanje, raziskovanje in eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi in njihovimi izraznimi lastnostmi.
- Otrok pridobi vizualno-prostorske izkušnje;
- razvija čut za estetiko;
- odrasli lahko spremljajo razvoj otroke ustvarjalnost;
- otrok razvija ustvarjalno mišljenje;
- otrok je motiviran za izdelavo ekoizdelkov in spozna možnosti ponovne uporabe materialov ali predmetov.